

YEŞİL KÜTÜPHANE OLMA YOLUNDAYIZ!

Arjantin Ulusal Kongre
Kütüphanesi

Aslıhan Ayça ARSLAN
Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü
Dış İlişkiler Birimi
Kütüphaneci

Çin Makao Üniversitesi
Kütüphanesi

Yöntem:

Bu çalışmada, sürdürülebilir kütüphane uygulamalarına dair mevcut literatür taranarak, enerji verimliliği, geri dönüştürülebilir malzeme kullanımı, çevre dostu mimari tasarım ve sürdürülebilir koleksiyon yönetimi gibi uygulamalar incelenmiştir. Son yıllarda dünya genelinde yeşil bina sertifikasyon sistemlerine uygun olarak inşa edilen veya mevcut yapıları çevre dostu hale getirilen kütüphaneler örnek olarak ele alınmıştır. Ayrıca, Uluslararası Kütüphane Dernekleri ve Kurumları Federasyonu (IFLA) ve IFLA Çevre, Sürdürülebilirlik ve Kütüphaneler Bölümü (ENSULIB) gibi kuruluşların sürdürülebilir kütüphaneleri teşvik eden politikaları ve Green Library Poster serisi gibi farkındalık artırıcı inisiyatifleri değerlendirilmiştir.

Sırbistan Çiçek Halk
Kütüphanesi

Elde edilen bulgular, kütüphanelerin yalnızca bilgiye erişimi sağlayan yapılar olmaktan öteye geçerek, sürdürülebilir gelecek için bilinç oluşturan kurumlar haline geldiğini göstermektedir. IFLA ve ENSULIB gibi uluslararası organizasyonların desteklediği projeler, kütüphanelerin ekolojik sürdürülebilirlik çerçevesinde nasıl birer üretim merkezi haline geldiğini ortaya koymaktadır. Bu süreç, kütüphaneciler için yeni bir vizyon sunarken, çevre dostu uygulamaların yaygınlaşmasını da sağlamaktadır. Böylece, kütüphaneler hem toplumu bilinçlendiren hem de sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlayan önemli aktörler olarak konumlanmaktadır.

Yeşil Kütüphane Posterine nasıl başvuru yapılır?

3 kitadan Arjantin, Çin, Almanya, Makedonya, Malezya, Portekiz, Sırbistan, Güney Kore, İspanya ve Türkiye'nin de aralarında yer aldığı **10 ülkeden 4 farklı türden kütüphane** olmak üzere toplam **25 Yeşil Kütüphane Poster**i yayınlanmaktadır.

- 1- IFLA Çevre, Sürdürülebilirlik ve Kütüphaneler Bölümü web sayfasına giriş yapın.
- 2- Web sayfasında yer alan poster şablonunu indirin.
- 3- Kütüphanenizin yeşil kütüphane olma konusunda hangi yenilikçi projelere sahip olduğunu belirleyin.
- 4- Belirlediğiniz yenilikçi projeleri poster şablonunda yer alan kriterlere uygun sınıflayın.
- 5- Sınıfladığınız projelerinizi fotoğrafları ile ilgili kriterlere yerleştirin.
- 6- Kütüphanenizi tamamlayacak bir logo tasarlayın.
- 7- Kütüphanenizin sosyal medya hesabı, web sayfası vb. bir iletişim kanalına ait bir karekod oluşturun.
- 8- Poster içeriğini hem Türkçe hem de İngilizce olarak hazırlayın.
- 9- Son olarak web sayfasında yer alan e-posta adresine kurumsal bir kanal üzerinden posterin her iki dildeki versiyonunu gönderin.

Posterde hangi yenilikçi projelere yer verilmeli?

Sonuç:

Çevresel Yönetim

- Kütüphanelerin çevresel etkisini azaltmaya yönelik stratejiler
- Enerji tasarruflu aydınlatma ve ısıtma sistemleri
- Yağmur suyu toplama sistemleri
- Havalandırma sistemlerinde doğal hava akışına izin veren tasarımlar
- Bisiklet park yerleri ve elektrikli araç şarj istasyonları
- Geri dönüşüm ve kompost istasyonları

Sürdürülebilir Ekonomi

- Yeşil satın alma politikası ile çevre dostu kırtasiye ve temizlik ürünleri
- Minimum düzeyde basılı materyal kullanımı
- Elektrik maliyetlerini düşürmek Enerji tasarruflu cihazlar
- Geri dönüştürülebilir kütüphane kartları

Sosyal Sürdürülebilirlik

- Engellilere yönelik erişilebilir hizmetler
- Ekolojik okuryazarlık programları
- İklim değişikliği üzerine kullanıcı dostu programlar
- Toplum merkezli etkinlikler
- Çevreci sanat sergileri ve atölyeler

Sürdürülebilir Kütüphane Hizmeti

- E-kitap ve sesli kitap arşivleri
- Geri dönüşüm ve kompost yapımı atölyeleri
- Kütüphane etkinliklerinde sürdürülebilir malzemeler
- Kütüphanelerde SKH'lerini destekleyen koleksiyonlar
- Elektronik bilgilendirme sistemleri

Yeşil Ofis İlkeleri

- Elektronik doküman yönetimi sistemleri
- Yeniden kullanılabilir su şişeleri ve kahve kupaları
- Yeşil bilinç oluşturmak için ofislerde sürdürülebilirlik eğitimi
- Yeniden kullanıma uygun kâğıt, kartuş ve kırtasiye malzemeleri
- Doğa dostu temizlik malzemeleri
- Plastik kullanımının azaltılması

Yeşil Binalar ve Ekipmanlar

- Güneş panelleri ile enerji üretimi
- Bina yalıtımında sürdürülebilir malzeme kullanımı
- Kütüphane mobilyalarında sürdürülebilir ve geri dönüştürülebilir malzemeler
- İç Mekan Bitkileri
- Yağmur suyu hasadı
- Toplumun farklı kesimlerine yönelik çok amaçlı alanlar
- Kitap okuma alanlarında doğal ışık tasarımı

Kaynakça

1. International Federation of Library Associations and Institutions. (t.y.). The Green Library Poster. Erişim adresi: <https://www.ifla.org/the-green-library-poster/>
2. International Federation of Library Associations and Institutions. (t.y.). The IFLA Guidelines for Green and Sustainable Libraries. Erişim adresi: https://www.ifla.org/wp-content/uploads/GuidelinesGreenLibs_draft_3.15-rev-PH.pdf